

Що потрібно знати, щоб проголосувати у другому турі розповідає Міністр юстиції Павло Петренко

Пане Міністре! 31 березня я голосувала на виборчій дільниці не за місцем своєї реєстрації, а фактичного проживання. Перед цим я зверталась до уповноваженого органу, через який мене додали до списку виборців на тій дільниці, на якій я хотіла проголосувати. Маю питання, чи потрібно ще раз перевіряти себе у списках під час другого голосування на виборах? Дякую за відповідь.

Анастасія Подорожня

Друзі, перш за все хочу нагадати, що **21 квітня** відбудеться повторне голосування на чергових виборах Президента України, тому поінформую вас про деякі особливості, що стосуються голосування не за місцем реєстрації.

Як змінити місце голосування під час повторного голосування?

Для того щоб повторно проголосувати на чергових виборах президента України не за місцем реєстрації — необхідно пройти попередню процедуру зміни місця голосування.

Через органи ведення Державного реєстру виборців до **15 квітня (включно)** ви можете:

1. Подати заяву про зміну місця голосування, якщо бажаєте голосувати не за місцем реєстрації або належите до внутрішньо переміщених осіб.
2. Внести або змінити інформацію щодо себе у списку виборців.

Що робити, якщо пропущені строки?

У випадку, коли особа, яка бажає голосувати не внесла зміни щодо себе через органи ведення Державного реєстру виборців, вона має право до **18 квітня (включно)** звернутись з адміністративним позовом про уточнення списку виборців. Звертатись необхідно до місцевого суду загальної юрисдикції за місце знаходження виборчої дільниці, на якій збираєтесь голосувати. У таких випадках судовий збір не сплачується.

Рішення суду про внесення змін до списку виборців не пізніше **як за 5 днів до дня голосування** подається виборцем до відповідного органу ведення Державного реєстру виборців або до відповідної дільничної виборчої комісії для негайного направлення до такого органу, **а пізніше цього строку** - до дільничної виборчої комісії.

Які документи потрібні для зміни місця голосування?

- Паспорт громадянина України (у вигляді книжечки або картки) чи тимчасове посвідчення громадянина України;
- Посвідчення військовослужбовця/військовий квиток (для військовослужбовців строкової служби);

- документи, які підтверджують необхідність тимчасової зміни місця голосування:
  - довідка з місця навчання;
  - посвідчення про відрядження;
  - проїзні документи;
  - договір оренди житла тощо.

Наголошую!* *Виборцям, адреса реєстрації яких знаходиться на території тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях і Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, не потрібно подавати документи, які підтверджують необхідність зміни місця голосування!

Що потрібно зробити у день повторного голосування на виборах 21 квітня?

1. Взяти один із документів:

Документи, які можуть бути використані на звичайних та спеціальних виборчих дільницях:

- паспорт громадянина України;
- військовий квиток (виключно для військовослужбовців строкової служби);
- тимчасове посвідчення громадянина України.

Документ, який може бути використаний на закордонних виборчих дільницях, а також на спеціальних виборчих дільницях, утворених на суднах, що перебувають у плаванні під Державним Прапором України, та на полярній станції України:

- паспорт громадянина України для виїзду за кордон;
- дипломатичний паспорт;
- службовий паспорт.

В разі зміни місця голосування - посвідчення, що підтверджує тимчасову зміну місця голосування виборця.

2. Отримати виборчий бюлетень та поставити свій підпис про його отримання:

- у списку виборців;
- на визначеному місці на контрольному талоні виборчого бюлетеня.

3. Заповнити виборчий бюлетень особисто в кабіні (кімнаті) для таємного голосування.

4. Опустити виборчий бюлетень у виборчу скриньку у спосіб, який забезпечує таємницю голосування.

Що вважається порушенням під час проведення голосування?

- видача виборчого бюлетеня для голосування особі без документа, який підтверджує громадянство України;
- демонстрація заповненого виборчого бюлетеня стороннім особам;
- наявність сторонніх осіб у кабіні для таємного голосування;
- винесення виборчого бюлетеня за межі виборчої дільниці;
- фото -, відео зйомка заповнених виборчих бюлетенів;
- голосування більш ніж один раз;
- отримання виборчого бюлетеня від іншої особи, крім уповноваженого члена комісії, який видає виборчий бюлетень.

Яка передбачена відповідальність за порушення на виборах?

Відповідно до Закону України «Про вибори Президента України» особи, винні в порушенні законодавства про вибори Президента України, притягаються до **кримінальної, адміністративної** або іншої відповідальності в порядку, встановленому законом.

Шановні українці, якщо ви стали свідком порушення під час проведення голосування, обов'язково звертайтеся до голови відповідної виборчої комісії, офіційних спостерігачів та поліції!

Додаткову корисну інформацію Ви можете знайти за посиланнями:

- Інформація про вибори Президента України: www.cvk.gov.ua/vp_2019/
- Державний реєстр виборців: www.drj.gov.ua
- Веб-сайт проекту «Я МАЮ ПРАВО!»: pravo.minjust.gov.ua.

Куди звертатися за більш детальною консультацією та роз'ясненнями?

Якщо у вас залишились питання з цього приводу, будь ласка, телефонуйте до Єдиного контакт-центру системи безоплатної правової допомоги за номером **0 (800) 213 103**, цілодобово та безкоштовно в межах України. В центрах та бюро надання безоплатної правової допомоги по всій країні ви можете отримати юридичну консультацію та правовий захист.